

הקליניקה לזכויות אנשים עם מוגבלויות דו"ח סיכום שנת תשפ"ג 2022-2023

בשנה"ל תשפ"ג המשיכה הקליניקה לפעול לקידום שוויון, חובת ביצוע התאמות והזכות להשתתפות בכל תחומי חיים של אנשים עם מוגבלויות והיא ממשיכה להתפתח ולהתחדש, על מנת לספק מענה לאתגרים החדשים עימם מתמודדים אנשים עם מוגבלויות בישראל. לצד זאת, לקראת סיום כתיבתו של דו"ח זה פרצו אירועי ה-7 באוקטובר ומלחמת חרבות ברזל אשר השפיעו על כל תושבי ואזרחי מדינת ישראל ובין היתר על אנשים עם מוגבלויות וכתוצאה מכך גם על פעילות הקליניקה, ולכן בפתחו של דו"ח זה נבקש להתייחס לנושא כאוב זה.

אנשים עם מוגבלויות בעתות חירום חווים קשיים כשאר האוכלוסייה אך גם קשיים ייחודיים הנובעים בעיקרם מחוסר נגישות של המשאבים המיועדים לסייע לכלל האוכלוסייה, בין היתר קושי להגיע למרחבים מוגנים אשר בחלקם אינם נגישים, קושי לשמוע אזעקות, קשיים הנובעים מסגירת מסגרות, מסגרות חינוך ומסגרות יום, אנשים המפונים מביתם וזקוקים לפתרון מגורים נגיש ועוד. בנוסף, בזמנים אלה אנשים אשר באופן שגרתי אינם מוגדרים כ"אנשים עם מוגבלות" עשויים למצוא את עצמם מול מצוקות נפשיות וצורך מוגבר בעזרה. אירועים אלה חייבו גם את הקליניקה להיערך לתת מענה לסוגיות אלה כמו גם להמשיך ולתת מענה בסוגיות שוטפות הממשיכות להעסיק אנשים עם מוגבלויות גם בעת הזו.

במישור העקרוני, פרסמה הקליניקה [מסמך ובו מכלול המענים הניתנים בעת הזו לאנשים עם כלל סוגי המוגבלויות ולבני משפחתם](#). עוד במישור העקרוני, חברה הקליניקה לארגונים נוספים (בהובלת בזכות, המרכז הבינלאומי לבריאות משפט ואתיקה באוניברסיטת חיפה והמרכז ללימודי מוגבלות באוניברסיטה העברית) בפניות לגורמים בינלאומיים – הוועדה לזכויות אנשים עם מוגבלויות באו"ם והצלב האדום, על מנת לבקש את התערבותם לשחרור החטופים, בדגש על חטופים עם מוגבלות, ובפניה לוועדה על מנת שתגנה את מתקפת החמאס.

במישור הפרטני מעניקה הקליניקה ייעוץ בענייני מוגבלויות לגופים שונים אשר הקימו "חמ"ל חירום חברתי/משפטי", ואשר פונים אלינו במקרים הרלוונטיים. בין היתר, ניתן מענה לפניית בנושאים הבאים: מימוש זכאות להסעות למסגרות חינוך מיוחד; הכרה בהמשך זכאות לגמלת ילד נכה במוסד לביטוח לאומי לילד עם מוגבלות אשר משפחתו פונתה מביתה, שכן המרחק מסניף המוסד לביטוח לאומי ומהגורמים המטפלים הקשה על הגשת המסמכים הדרושים לאישור המשך הזכאות; סיוע בהגשת תביעות למוסד לביטוח לאומי למשפחות אשר פונו מביתן; מציאת פתרון דיור למשפחה של אישה עם מוגבלות אשר עזבה את ביתה בדרום והיתה זקוקה למקום מגורים חלופי נגיש ומתאים למשפחתה, ועוד. בנוסף, הקליניקה השתתפה במפגש ארגונים עם מ"מ מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי, הגב' ירונה שלום, בכדי לקבל עדכונים על פעילות המוסד בתקופת החירום, לטובת הפונים אלינו.

הקליניקה תמשיך לפעול הן במישור העקרוני והן במתן מענה לפניית פרטניות ועקרוניות בתחום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלויות. זאת במקביל להמשך הפעילות השוטפת לקידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלויות, כפי שנעשה בשנים קודמות ויפורט להלן. במסגרת דו"ח זה אנו מבקשים להודות לשותפינו ולפרוש בפניכם את תחומי הפעילות בהם עסקנו בשנה"ל תשפ"ג.

כשרות משפטית וזכותם של אנשים עם מוגבלות לכתוב את סיפור חייהם

בשנים האחרונות מתגברת ההבנה בישראל ובעולם כי שלילת הכשרות המשפטית, הכרוכה במוסד האפוטרופסות, פוגעת בזכויות אדם בסיסיות ודוחקת אנשים עם מוגבלויות לשולי החברה. הקליניקה, אשר השתתפה בהליכי שינוי החקיקה והטמעת הידע החדש בתחום, ממשיכה לקחת חלק פעיל בקידום נושא זה, בכמה מישורים:

הזכות לתכנון סוף החיים - הקליניקה מאמינה כי כשרותו המשפטית של אדם וזכותו לספר את סיפור חייו אמורה לחול גם על תכנון לאחר מותו. במסגרת זו עסקנו בבדיקה מעמיקה של זכותם של אנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית לתכנן את חלוקת רכושם לאחר מותם, וכתבנו חונת דעת משפטית חדשנית ומקיפה בנוגע לזכות זו, ובה התוויה לקורס מונגש לכתיבת צוואות, הן מהבחינה התוכנית-משפטית והן מהבחינה הרגשית. חוות הדעת הוגשה למספר ארגונים וכן לאנשי מקצוע ממשרדי האפוטרופוס הכללי, רשם הירושות, והסיוע המשפטי, מתוך שאיפה לבנות על בסיסה קורס מונגש לכתיבת צוואות.

מיזם כשרות משפטית - עוד מיזם חדשני בו התחלנו לעסוק ובו נעמיק בשנת הלימודים הבאה הוא "מיזם הכשרות המשפטית" בשיתוף קרן שלם ומשרד הרווחה והבטחון החברתי. במסגרת המיזם, תקיים הקליניקה מפגשים עם עשרות עובדות ועובדים סוציאליים בכל רחבי הארץ על מנת למפות את הקשיים והחסמים העומדים בפני מימוש כשרותם המשפטית של אנשים עם מוגבלות, בדגש על מוגבלות שכלית-התפתחותית, ויישום עקרונות תיקון החקיקה על מנת לפתח כלים חדשניים ואפקטיביים להגברת עצמאותם. תוצאות המיפוי יעלו באופן מקוון ככלי יישומי לעוסקים בתחום, בני משפחה, והאנשים עצמם.

בנוסף, המשיכה הקליניקה להעניק **ייעוץ שוטף ליחידים ומשפחות** בנושא חלופות אפשרויות לאפוטרופסות וחשיבות התמיכה בקבלת החלטות. כן המשיכה הקליניקה בפעילותה בפורום ארגונים העוסק בקידום נושא הכשרות המשפטית של אנשים עם מוגבלויות ובמסגרת זו משתתפת ד"ר מיה גפן בוועדה ליישום המלצות הצוות הבינמשרדי לתחום האפוטרופסות וחלופות לתמיכה והגנה על בגירים, וכן בצוות בין-תחומי לבניית מודל פיקוח לתמיכה בקבלת החלטות. לצד אלה ממשיכה הקליניקה להעביר הרצאות על זכותם של אנשים עם מוגבלויות לכשרות משפטית לקהלי יעד שונים, לקחה חלק בהתייעצויות שקיים משרד המשפטים בתחום זה, והמשיכה להעביר בהצלחה קורס לתלמידי תואר ראשון בפקולטה למשפטים בנושא כשרות משפטית של אנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית, בתמיכת קרן שלם.

משפחה והורות של אנשים עם מוגבלויות

הקליניקה עוסקת בזכותם של אנשים עם מוגבלויות לחיי משפחה ולהורות, להשאת רווחתם ורווחת ילדיהם, בין השאר באמצעות הפצת הדו"ח שפורסם בשנת הלימודים הקודמת "[הזכות להורות של אנשים עם מוגבלות: תמונה מצב והמלצות לכיווני פעולה](#)" בשיתוף נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות הפועלת במשרד המשפטים, ומשרד הרווחה והבטחון החברתי.

הקליניקה הגישה ביחד עם ארגון "בזכות" בקשת "ידיד בית משפט" במסגרת עתירה שהוגשה לבג"צ על ידי האגודה לזכויות האזרח, אשר עוסקת **בזכותם של הורים לייצוג משפטי ב"ועדות תכנון טיפול"**. ועדות אלה, המתקיימות ברשויות הרווחה, אמונות על תכנון הטיפול בילדים המוגדרים כילדים בסיכון, ויש להן השלכות הרות גורל על חיי המשפחה. במסגרת בקשת הידיד טענו, כי האיסור שחל על ייצוגם המשפטי של ההורים בוועדות פוגע קשות הן בזכותם לנגישות לצדק והן בזכות להורות. דיון בעתירה אמור להתקיים בחודשים הקרובים.

במקביל לכך, במהלך השנה החולפת המשיכה הקליניקה **בבניית מודל ייחודי לייצוג של הורים עם מוגבלויות**, תוך שיתוף פעולה משפטי-טיפולי עם שירות "ציפור הנפש" (של משרד הבריאות ועמותת "שלו") המעניק תמיכה נפשית ורגשית להורים עם מוגבלויות. במסגרת בניית המודל, מייצגת הקליניקה הורים עם מוגבלות נפשית בתיקי "קטין נזקק" המתנהלים בבתי משפט השלום לנוער. הייצוג מתקיים תוך ניהול שיח עם אנשי הטיפול והסקת מסקנות מתמדת. בכל התיקים שיוצגו עד כה במסגרת המודל, לא חודשו צווי בית המשפט, וההורים ממשיכים לגדל את ילדיהם תוך קבלת התמיכה שהם זקוקים לה.

עוד במסגרת שיתוף הפעולה עם "ציפור הנפש", קיימה הקליניקה השנה **הרצאה למלוות ומלווי ההורים** בנוגע להיבטים משפטיים בעבודת ליווי ההורים, ובעיקר בנוגע לחובת הגילוי והיידוע החלים עליהם, על מנת לסייע להם במתן שירות מיטבי להורים תוך שמירה על גבולות ומוגנות.

בנוסף בתחום ההורות, ממשיכה הקליניקה לקחת חלק **במועצה הציבורית של "מרכז חזו"ן** אשר הוקם על ידי מכון פוירשטיין, ונועד לקדם זוגיות וחיי משפחה של אנשים עם מוגבלות, בדגש על מוגבלות שכלית התפתחותית. דיונים אלה פתוחים לקהל הרחב.

פישוט לשוני והנגשה קוגניטיבית

השנה עסקה הקליניקה בפישוט לשוני של מונחים משפטיים ביחד עם קרן שלם, ד"ר סיגל עוזיאל-קרל, תוכנית "כלים שלובים" המופעלת על ידי המחלקה למוזיקה באוני' בר אילן, אקי"ם ישראל ומשרד הרווחה, ועם היועצים המשפטיים של חברת הסטארט-אפ **accessiBe**, מובילה בינלאומית בתחום הטכנולוגיות ושירותים להנגשה של אתרי אינטרנט. במסגרת זו, קיימנו מפגשים עם משתתפי התוכנית "כלים שלובים" שהינם אנשים עם מוגבלות, וביחד איתם נתנו פרשנות פשוטה לעשרות מונחים משפטיים הקשורים לזכויות אנשים עם מוגבלויות, הדין הפלילי, ודיני משפחה וירושה. הפעילות התבצעה עבור מיזם **מילון נגיש** של קרן שלם, מילון מקוון שמטרתו להנגיש מונחים שונים ומילים שכיחות וחשובות לתפקוד יומיומי ולהשתלבות בקהילה של אנשים עם מוגבלות שכלית וקוגניטיבית. במסגרת הפעילות צוות שכלל סטודנטים עם מוגבלות וסטודנטיות מהקליניקה הנגיש למעלה מ-40 מושגים הקשורים לזכויות אנשים עם מוגבלויות, הדין הפלילי, ודיני משפחה וירושה.

במהלך השנים האחרונות חברה הקליניקה ל"בית איזי שפירא" לצורך פרויקט שעיקרו קידום הזכות לבריאות של נשים עם מוגבלויות. במסגרת הפרויקט התקיים מחקר מעמיק של האפליה לה חשופות נשים עם מוגבלות בתחום הבריאות, לצורך יצירת יחידות הדרכה לעובדים. בתחומי הבריאות, הדרכות אשר יועברו על ידי נשים עם מוגבלות עצמן. הפרוייקט כלל ראיונות של 30 נשים עם מוגבלויות שונות, והתקיים בפורמט של "מחקר משותף" במסגרתו קבוצת מנהיגות של נשים עם מוגבלות מנהלות את המחקר על כל היבטיו בשיתוף עם קבוצת סטודנטיות בקליניקה.

[השנה הושק המחקר בכנס שעסק כל כולו בבריאות נשים בבית איזי שפירא. דו"ח ראשוני של תוצאות המחקר](#) נערך על ידי ד"ר דנה רוט ודפנה רביב כרמי מבית איזי שפירא, ובחודשים הקרובים יתפרסם מאמר נוסף בתחום זה, בהשתתפותה של הקליניקה, באסופת מאמרים של מכון ון ליר העוסקת בבריאות נשים. הקליניקה ממשיכה לקחת חלק בוועדת מומחיות המלווה מחקר נוסף של בית איזי שפירא, בעל אופי כמותי, בתחום חשוב זה.

[קצבאות הביטוח הלאומי](#)

קצבאות הביטוח לאומי היו וממשיכות להיות נושא המטריד מספר גדול של אנשים עם מוגבלויות. להכרה של המוסד לביטוח לאומי במוגבלותו של אדם יש לעיתים משמעות רחבה אף יותר מהקצבה עצמה, שכן זו הדרך לקבלת שירותים נוספים כגון "סל שיקום" לאנשים עם מוגבלות נפשית, הנחות בחשבונות הארנונה והחשמל, תג נכה, היתר להעסקת עובד סיעודי ועוד. במסגרת זו נתנה הקליניקה יעוץ לעשרות פונים בנוגע להתנהלות אל מול המוסד לביטוח לאומי וזכאותם לקצבאות וזכויות שונות, בין היתר גמלת ילד נכה, קצבת נכות, קצבת שירותים מיוחדים, קצבת ניידות ושיקום.

השנה המשיכה הקליניקה לייצג **אשה עם מוגבלות נפשית** באשפוז פסיכיאטרי אשר בקשתה לקצבת נכות סורבה בשל סיווגה כ"עקרת בית נכה". זאת, למרות שחוסר יכולתה לקחת חלק בשוק התעסוקה (חוסר יכולת המוביל לסטטוס "עקרת בית נכה") נבע ישירות ממצבה הנפשי. בעקבות ייצוגה על ידי הקליניקה הוכרה האשה כזכאית לקצבת נכות מלאה, תחילה באופן זמני למשך מספר חודשים ובהמשך, לאחר המשך ייצוג וליווי של הקליניקה לתקופה של מספר שנים, באופן שיאפשר לה לנסות ולשקם את חייה גם לאחר האשפוז.

כמו כן ליוותה הקליניקה **נער עם גידול בראשו**, אשר משפחתו חששה לפנות אל המוסד לביטוח לאומי בשל חוויה קשה מול המוסד בעבר. בעקבות ליווי של הקליניקה זכה הנער לגמלת ילד נכה מלאה.

בנוסף, ייצגה הקליניקה **אישה עם מוגבלות נפשית ואוטיזם** בשנות השלושים המוקדמות לחייה, המתגוררת במסגרת דיור של משרד הרווחה ועובדת בשוק החופשי. אותה אישה זכאית לקצבת נכות, אך כספי הקצבה מופקדים מאז היותה בת 18 בחשבון הבנק של אימה אשר מונתה כמקבלת גמלה עבורה מאחר וזו טענה כי אותה אישה אינה יכולה לנהל את כספיה בעצמה. הקליניקה פנתה בשמה של אותה אישה אל המוסד לביטוח לאומי עם הוכחות לכך שהיא מנהלת את כספיה בעצמה וכי אין לפגוע בזכותה לנהל חיים עצמאיים בהתאם ליכולותיה. לאחרונה התקבלה החלטת המוסד לביטוח לאומי לפיה כספי הקצבה יועברו אל חשבון הבנק של אותה אישה ובוטל מינוי אימה כמקבלת גמלה עבורה.

במקרה נוסף מייצגת הקליניקה **אדם עם מוגבלות שכלית** בתיק תקדימי, במסגרתו מתבקש המוסד לביטוח לאומי להעניק לו גמלת שירותים מיוחדים. סירובו של המוסד להעניק את הגמלה מבוסס על הטענה כי האדם מתגורר במוסד סיעודי. אולם, המוסד בו הוא מתגורר אינו מספק לו את השירותים להם הוא זקוק עם התבגרותו, ואי קבלת הגמלה תאלץ את אותו אדם לעזוב את מקום מגוריו ואת סביבתו הטבעית בה הוא נמצא מזה עשרות שנים, באופן המנוגד לרצונו ולהמלצת הגורמים הטיפוליים המכירים אותו. בימים אלה מתנהל התיק בבית הדין האזורי לעבודה.

דיור בקהילה

הקליניקה מייצגת אדם עם מוגבלות פיזית משמעותית המבקש לעבוד דירה במסגרת הדיור הציבורי לאזור המהווה היום את מרכז חייו, שם מתגוררת משפחתו, שם נמצאות מרב מהזדמנויות התעסוקה בתחום התמחותו, שם הוא עוסק בפעילות פנאי ושם מתנהלים חיי החברה שלו. באזור מגוריו הנוכחי הוא חי חיי בדידות, הנסיעות מקשות עליו והדבר אף משפיע על מצבו הנפשי. הקליניקה מייצגת את האדם בפני משרד השיכון בבקשתו לקבל זכאות לדיור ציבורי במקום בו מתקיים מרכז חייו.

במישור העקרוני, על מנת להציף את הקשיים המערכתיים העומדים בפני אנשים עם מוגבלות בתחום הדיור ובעיקר בדיור הציבורי, השתתפה הקליניקה השנה בשולחן עגול בנושא דיור אשר נערך במשרד השיכון.

זכויות אנשים עם מוגבלויות בהיבט הבינלאומי

הקליניקה חברה פעילה בפורום הארגונים לקידום האמנה הבינלאומית בדבר זכויותיהם של אנשים עם מוגבלויות, אשר נחתמה ואושרה על ידי מדינת ישראל. במסגרת זו פעלה השנה הקליניקה ביחד עם הפורום לכתיבת דו"ח צללים משלים ועדכני, המשקף את מצבם של אנשים עם מוגבלויות בישראל בהיבטים שונים. דו"ח זה מאפשר למוסדות האו"ם לחקור לעומק את המצב בישראל ולהציב דרישות בפני המדינה לצורך וידוא עמידתה בדרישות האמנה.

משפט וטיפול

הקליניקה מייחסת חשיבות רבה לקשר שבין משפט וטיפול, ולכן מקיימת בתיקים המתאימים לכך קשר הדוק, בהסכמת הלקוחות, עם אנשי טיפול, על מנת להגיע לתוצאה המשפטית הטובה ביותר ולשמר את השלכותיה לאורך זמן.

בהקשר לכך המשיכה הקליניקה להשקיע מאמצים בחיזוק הקשר עם אנשי מקצועות הטיפול (רופאים, פסיכולוגים, פסיכיאטרים ועובדים סוציאליים) והרחבת הידע המשפטי שלהם בנושא, באמצעות הרצאות וייעוץ שוטף. זאת מתוך הכרה במרכזיותם של אנשי המקצועות הטיפוליים הן בהליך המשפטי והן בליווי ארוך טווח של הלקוחות. קשר הדוק במיוחד ממשיך להתקיים עם העובדים הסוציאליים במחלקות הפסיכיאטריות השונות בבית החולים שיבא תל השומר.

עוד בתחום זה, ממשיכה הקליניקה ללוות אישה בשנות ה-50 לחייה, במצב כלכלי, משפחתי וחברתי מורכב אשר לא היתה מוכרת על ידי רשויות המדינה, בהליך ארוך לקבלת הכרה מרשויות הרווחה, המוסד לביטוח לאומי ומשרד הבריאות. הליווי נעשה בתיאום עם עו"ס מהרשות המקומית בה מתגוררת האישה, רופאה פסיכיאטרית, רופא משפחה, עו"ס קופת חולים וגורמים בקהילה המסייעים לאותה אישה, זאת במטרה לתת מענה הוליסטי עד כמה שניתן לצרכיה ולאפשר לה להמשיך ולהתנהל באופן עצמאי תוך קבלת התמיכה והסיוע הנדרשים לה. בעקבות הליווי אושרה לאותה אשה קצבת נכות מלאה וזכאות לסל שיקום בהתאם לחוק שיקום נכי נפש בקהילה, תש"ס – 2000, והיא החלה לקבל ליווי ושירותים.

בשורה משמחת במיוחד בתחום המשפט והטיפול הוא הצטרפותה של עו"ס רוני עמרני לצוות הקליניקה. השתתפותה של רוני בפרויקטים השונים תאפשר לנו להעמיק את החיבור הסוציו-משפטי לרווחתם של הלקוחות והסטודנטים.

הרצאות, כנסים והפצת ידע

כבכל שנה, מעבירה הקליניקה הרצאות בפני קהלים שונים, כדי לחלוק את השקפת עולמה ולעודד את קידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלויות בחברה. בין השאר, הרצתה הקליניקה במכללת קיי בבאר שבע ובמכללת עמק יזרעאל בקורסים בנושא מוגבלות שכלית התפתחותית, בבית אבות בנס ציונה, בפני הצוות המטפל בנושא כשרות משפטית, בכנס של עמותת "גדולים מהחיים", וביום עיון להורים לילדים עם גידולי ראש. כן השתתפה הקליניקה בשולחנות עגולים בתחום הדיור, האפוטרופסות, והביטוח הלאומי.

מענה לפניות וייעוץ שוטף

הקליניקה ממשיכה לחלוק את הידע שלה ולתת ייעוץ משפטי ראשוני באמצעות מענה לפניות הציבור, הן בטלפון והן באמצעות תיבת הדוא"ל של הקליניקה. במסגרת זו ניתן ייעוץ לכ-500 פניות בשנה במגוון רחב של נושאים, וביניהם – גמלאות הביטוח הלאומי, כשרות משפטית, זכויות בריאות, חינוך, תעסוקה ועוד.

תוכניות לשנה"ל תשפ"ד

במהלך שנה"ל תשפ"ד תמשיך הקליניקה לתת מענה לאנשים עם מוגבלויות בכל הנוגע לזכויותיהם בתקופה קשה זו. בנוסף נפעל על מנת להמשיך את הפרויקטים אשר קודמו בשנה"ל תשפ"ג בתחומי הכשרות המשפטית וההורות, ונמשיך וניתן מענה לאנשים עם מוגבלויות ובני משפחותיהם אשר פונים מידי יום לקליניקה. בשנה"ל תשפ"ד יושם דגש מיוחד על נושא הכשרות המשפטית באמצעות "מיזם הכשרות המשפטית" אשר תואר לעיל, בשיתוף קרן שלם ומשרד הרווחה והבטחון החברתי. נשמח להמשיך ולעדכן.

פעילותה של הקליניקה מתאפשרת הודות לשותפויות רבות וחשובות. במסגרת זו"ח זה נבקש להביע את הכרת תודתנו העמוקה לכל אלה:

לפרופ' מרטין אדלמן (Prof. Martin Adelman) ולד"ר סוזן אדלמן (Dr. Susan Adelman) על תרומתם הנדיבה.

לעו"ד טוביה ארליך על תרומתו הנדיבה והמתמשכת.

לדוד רובנר על תרומתו החשובה לקליניקה.

לעו"ד מני דולב ולמשרד עורכי הדין בן-יעקב שוימר דולב, אשר תומך בפעילות הקליניקה ושותף בעשייה.

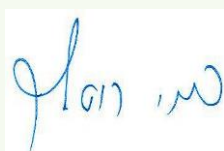
לקרן שלם על התמיכה בקורס "כשרות משפטית של אנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית", על השותפות והתמיכה ב"מיזם הכשרות המשפטית" ועל שותפות לדרך.

למועצה להשכלה גבוהה על תרומה במסגרת תוכנית "אקדמיה בקהילה".

כן מודה הקליניקה למערך פיתוח המשאבים של האוניברסיטה **לד"ר שרון גולדמן, קרין זינגר, אוריין סבן, אלונה גרינגאוז, טל בן שבת, דנה בן דוד, ורוני גלם.**

הקליניקה מודה לאנשי המקצוע אשר השתתפו בפעילותה ובשיעורים העיוניים ואשר תרמו מהידע שלהם ומניסיונם לפרויקטים השונים: **דן רשל**, עו"ס **יונית אפרתי**, עו"ד **ערן טמיר**, עו"ד **הדס אגמון**, **סיגל גרסטל**, מנציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות; **סוזי ג'בוטרו, דפי קורן, נופר יודלביץ', ואיה אשל** מעמותת "שלו" ופרויקט "ציפור הנפש"; **אורנית דן**, עו"ד ועו"ס **אפרת רייך**, ועו"ד **רעות אופק** במסגרת תפקידן באפטרופוס הכללי; **ריבה מוסקל, תמנע מרקביץ'-גבאי ושרון גנות מקרן שלם**; **ד"ר מיטל סגל רייך**, עו"ד **דניאל רז**, עו"ד **שני שדה**, עו"ד **יפעת פוליצר** ועו"ד **לידיה רבינוביץ'** מהאגף לסיוע משפטי; **ליון גאי מאיר** מעמותת אנו"ש; עו"ד **עירית גזית** ועו"ד **שרונה מזרחי** מאקי"מ; **ד"ר עינת אלבין**; עו"ד **רון דרך** ועו"ד **מיכל גורן**; עו"ד **נטע דגן**, עו"ד **טלי מרקוס**, עו"ד **שרונה אליהו-חי**, **וד"ר עדית סרגוסטי**, מארגון "בזכות"; עו"ד **משכית בנדל** מהאגודה לזכויות האזרח; עו"ד **אביבית ברקאי-אהרונוף**; עו"ד **ורד בר**; עו"ס **רחל אליאסף** ממרפאת נוירולוגיה ילדים בב"ח וולפסון; **ד"ר בני הוזמי**, עו"ס **לילך בר**, **יואב קריים**, עו"ד **ולרי זילכה**, **ד"ר דנה רוט ודפנה רביב-כרמי** מבית איזי שפירא; **ד"ר סיגל עוזיאל-קרל**; **רותי רייניך**, **אביאל לשם וקורל לוי** מתוכנית "כלים שלובים"; עו"ד **דנה גרינשפון**, עו"ד **שי-לי בן-שימול**, ועו"ד **יניב אהרונוביץ'** מחברת accessible; **לעו"ד יעל הבסי-אהרוני** מתוכנית "Just Match" ולעו"ד **ארי נוסבאום** ממשרד אגמון.

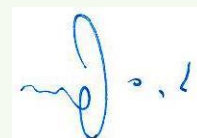
הקליניקה מודה לפקולטה למשפטים, לדקנית פרופ' מיכל אלברשטין ולסגן הדקנית ד"ר יעקב חבה, לראש המנהל עו"ד מרב גבעון, למנהל האקדמי פרופ' אריאל בנדור ולמנהל המקצועי עו"ד יותם שלמה, ללימור בר שדה, עליזה בנין, שרי כהן, אורי גולדשמידט ואבשלום שטיינמץ. בסיומו של סיכום זה, נבקש להודות לסטודנטים שלנו השנה, אשר טיפלו בתיקים ובפרויקטים במסירות ובלעדיהם הדברים לא היו קורים: אלעד בן דוד, רותם בניצקי, טלי בקר, טל דגן, לין זועבי, אביה טומריאן, יובל יוגב, אבישג כהן, מעיין כהן, ענבל מדינה, נטלי פרחי, יועד פרסיק, נטע קזאז, אילור קלר, ג'יזל רנתיסי ואלמוג שחר.

עו"ד רוני רוטלר
מנהלת משותפת

דר' מיה גפן
מנהלת משותפת

פרופ' גידי ספיר
מנחה אקדמי

טלפון: 03-5318892

מייל: disability.rights@biu.ac.il

אתר: <https://law-clinics.biu.ac.il/node/115>